

Výročná správa 2007

prehľad hospodárskej a akademickej činnosti

Biblická škola v Martine

Pre renesanciu kresťanstva v strednej a východnej Európe

Činnosť v roku 2007, porovnanie s minulým obdobím a náčrt rozvoja.

Dňa 29. januára 2008

Ďalšie informácie nájdete na stránke:

www.bsmt.sk

Správa o činnosti Biblickej školy v Martine bola vypracovaná vedením školy

.....	1
VÝROČNÁ SPRÁVA 2007	1
OBSAH	2
ORGANIZÁCIA	3
ZAMERANIE	3
MOTTO.....	3
LOKALITA A OBJEKTY ŠKOLY	3
SPRÁVNA RADA	3
PRACOVNÍCI	4
TÍM BIBLICKEJ ŠKOLY	5
SPOLUPRACUJÚCE ORGANIZÁCIE	5
VZDELÁVACIE PROGRAMY	6
BIBLICKÉ ŠTÚDIUM	6
DIAKONICKÉ ŠTÚDIUM	6
ŠTÚDIUM MISIOLÓGIE	7
PEDAGOGICKÉ ŠTÚDIUM	7
ROZŠIRUJÚCE MAGISTERSKÉ ŠTÚDIUM	8
ŠTUDIJNÝ PROGRAM: MISIJNÁ PRÁCA S DEŤMI A MLÁDEŽOU	9
PROJEKTY	13
PREHĽAD ČINNOSTI V ROKU 2007	14
FINANČNÁ SPRÁVA	16
PRÍJMY V ROKU 2007	16
VÝDAVKY V ROKU 2007	16
SPONZORI	17
ZÁVER – VÍZIE A PREDSAVZATIA DO BUDÚCNOSTI	18

Zameranie

Biblická škola v Martine (BŠ) bola zriadená Evanjelickou a. v. cirkvou na Slovensku v roku 1998. Chce sa podieľať na duchovnej renesancii našej spoločnosti, motivovaním ľudí, aby poznali Pravdu a stali sa slobodnými v Kristu pre službu bližným. Tento cieľ chce BŠ dosiahnuť prostredníctvom vzdelávania a kresťanského spoločenstva.

Motto

Poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí. Ján 8:32

Lokalita a objekty školy

Biblická škola je situovaná v centre mesta Martin na Memorandovom námestí, v priestoroch prenajatých od Cirkevného zboru ECAV v Martine.

V roku 2000 sa pristúpilo ku generálnej rekonštrukcii a rozsiahlej prestavbe budovy školy. Teraz má škola k dispozícii tri triedy s celkovou kapacitou 90 študentov, aulu so 150 miestami na sedenie, priestranú a modernú knižnicu, šesť kancelárskych miestností a päť bytov pre vyučujúcich.

V roku 2001 prenajala Biblická škola aj historickú budovu jedného z prvých troch slovenských gymnázií, ktorá je súčasťou areálu na Memorandovom námestí. V lete 2005 bola ukončená jej generálna rekonštrukcia. V súčasnosti poskytuje viac ako 30 ubytovacích miest pre študentov, tri ďalšie triedy, dva byty, dve miestnosti pre potreby farského úradu a oddychové priestory pre študentov. Budova bola slávnostne odovzdaná do užívania 25. septembra 2005.

Vyššie spomínané objekty zostávajú majetkom Cirkevného zboru ECAV v Martine a Biblická škola ich prenajíma za symbolickú cenu.

Naprojektovaná nová budova internátu (tretia v poradí) bude poskytovať ďalších 80 ubytovacích miest pre študentov, jedáleň a iné priestory. Tento internát bude postavený na vedľajšom pozemku za budovou súčasného internátu.

Správna rada

Správna rada je najvyšším orgánom Biblickej školy. Správa rada schvaľuje ročnú účtovnú závierku a výročnú správu o činnosti a hospodárení, rozhoduje o zrušení, zlúčení, splynutí alebo rozdelení organizácie, menuje a odvoláva členov správnej rady a revízora, schvaľuje právne úkony týkajúce sa nehnuteľného majetku, rozhoduje o zmenách v štatúte, a iné.

22. januára 2007 sa obsadenie správnej rady zmenilo nasledovne:

- Prof. RNDr. Beloslav Riečan, CSc. – predseda, zodpovedný za akademický rozvoj, pracovník UMB v Banskej Bystrici
- PhDr. Jela Borcovanová, pracovníčka Literárneho múzea Matice slovenskej, presbyterka v ev. a.v. cirkevnom zbore v Martine

- Mgr. Jaroslav Matys – ev. a.v. farár v Spišskej Novej Vsi, za Generálne presbyterstvo ECAV
- Dr. Miloš Kovačka, CSc. - za spoluprácu so štátnou správou, riaditeľ Bibliografického ústavu SNK
- Doc. ThDr. Peter Gažík – garant študijných programov náboženskej výchovy a misijnej práce s deťmi a mládežou na ŽU

Správna rada svojou voľbou z 22. januára 2007 prijala za riadneho člena Správnej rady Biblickej školy Mgr. Jaroslava Matysa, čím akceptovala návrh Generálneho presbyterstva ECAV.

Pracovníci

Na plný úväzok:

- *Mgr. Michal Valčo, PhD.*, výkonný riaditeľ, vyučovanie dogmatiky, etiky, ekumenickej teológie a cirkevných dejín
- *Bc. Janka Mineková (rod. Kleinová)*, administratíva a účtovníctvo
- *Mgr. Slávka Gulánová*, projektová koordinátorka (len do októbra 2007)
- *Mgr. František Korečko*, študentský farár/spirituál, platený pracovník cirkvi (ECAV), ubytovanie poskytuje a platí BŠ.

Na čiastočný úväzok:

- *Mgr. Adrián Kacian, PhD.*, koordinátor pre akademické záležitosti (pol. úv.)
- *Janka Kleinová st.*, upratovanie (polovičný úväzok)
- *Mgr. Tomáš Gulán*, pomocný lektor pre oblasť systematickej teológie, projektový manažer pre zahraničie (polovičný úväzok)
- *Mgr. Katarína Valčová*, lektorka pre predmety praktickej teológie, projektová koordinátorka (od októbra 2007 nastúpila na miesto Mgr. Gulánovej)

Na dohodu o vykonaní práce alebo ako dobrovoľníci:

- *Mgr. Andrea Korečková*, pomocná lektorka pre oblasť Novej zmluvy; práca v knižnici (na dohodu)
- *Juraj Borcovan*, počítačový a sieťový technik (na dohodu)
- *Mgr. Milan Kubík*, pomocný lektor pre starozmluvné predmety (na dohodu)
- *Mgr. Ing. Bohdan Hroboň*, učiteľ starozmluvných predmetov; zodpovedný za fund raisingové aktivity BŠ a EZŠ (ev. základnej školy) - (nie je zamestnaný na BŠ)
- *Mgr. Janka Figurová*, projektová koordinátorka (nie je zamestnaná na BŠ)
- *Paul Blom, Megan Gauthier* - dobrovoľnícka práca pre evanjelickú základnú školu - výučba angličtiny na ev. základnej škole
- *Etela Pavlíková, Elena Babušiková, Irena Ďjubeková, Dagmar Kubíková* – kuchyňa a obsluha
- *Katarína Kolesáriková*, práca s deťmi – prax a výpomoc v zbore

Tím Biblickej školy

Spolupracujúce organizácie

V oblasti vzdelávania, Biblická škola spolupracuje s nasledujúcimi organizáciami:

- *Evanjelická diakonia na Slovensku* – vzdelávací program ED je ideovo aj organizačne prepojený s programom Biblickej školy
- *Detská misia* – zabezpečuje úvodné kurzy práce s deťmi pre všetkých študentov Biblickej školy
- *Diakonhojskolen Hojbjerg, Dánsko*, študijné pobyty pre pracovníkov
- *Concordia University, TX, USA* – doškoloňovanie vybraných absolventov
- *Wheaton College, IL, USA* – školenie a doškoloňovanie pracovníkov
- *Luther Seminary, MN, USA* – hosťujúci profesori a spolupráca na vzdelávacích programoch, študijné pobyty pre pracovníkov
- *Neulandhouse, Eisenach, Nemecko* – vzdelávacie zájazdy a výmena skúseností v školení laikov.

Noví potenciálni partneri:

- *NorMisjon* – Nórska misijná evanjelická organizácia.
- California Lutheran University, USA
- Pacific Lutheran University, USA
- Concordia University, Wisconsin, USA
- Diakonia Polytechnic, Fínsko

Biblické štúdium

Štúdium je určené tým, ktorí chcú získať dobrú duchovnú orientáciu a kvalitné biblické znalosti, a tak napomôcť osobnému rastu a rozvoju svojho cirkevného zboru v rôznych laických funkciách (presbyter, pracovník s deťmi, mládežou, evanjelizácia, misia, zborová administratíva a iné).

Obsah štúdia

Stará zmluva, Nová zmluva, Vierouka, Praktická teológia, Svetové a slovenské cirkevné dejiny, Súčasná cirkev a jej úloha, spolu 222 hodín teórie. Študenti absolvujú aj krátke sústredenia, aby sa oboznámili s rôznymi formami zborovej práce. Prednášajú domáci a zahraniční lektori.

Forma štúdia

Štúdium trvá dva roky (štyri semestre) a výučba prebieha diaľkovou formou každú druhú sobotu v mesiaci. Študenti obdržia pred každou prednáškou študijné materiály a zoznam odporúčanej literatúry. Po splnení kritérií stanovených školskou radou získajú absolventi certifikát BŠ. Vynikajúci absolventi majú možnosť pokračovať v štúdiu na niektorej z partnerských škôl v USA.

Poplatok za štúdium

Poplatok za štúdium na jeden semester je 1200,- Sk. Škola poskytuje štipendium. V štipendiu sú zahrnuté ostatné náklady na štúdium cca 12 000 Sk/rok plus príspevok na cestovné a stravné do výšky 50%. Očakáva sa, že aj cirkevné zbory podporia svojich budúcich spolupracovníkov.

Podmienky prijatia

Podmienky prijatia: vek nad 17 rokov, základné znalosti Biblie a osobný pohovor.

Pedagogickí pracovníci

V kalendárnom roku 2007 vyučovali:

Mgr. Milan Kubík;

Ing. Bohdan Hroboň, MA;

Mgr. M. Valčo, PhD.;

Mgr. T. Gulán;

Mgr. A. Kacian PhD;

Mgr. A. Žitňan

Doc PhDr. M. Kovačka CSc;

Mgr. Katarína Valčová

Diakonické štúdium

Štúdium je organizované v spolupráci s Evanjelickou diakoniou (ED) a ponúka základné vzdelanie v oblasti diakonie a sociálnej práce. Je určené tým, ktorí chcú kvalifikovane pracovať ako zamestnanci alebo dobrovoľníci v diakonických a sociálnych zariadeniach.

Obsah štúdia

Obsah Biblického štúdia je rozšírený o nasledovné predmety: biblické základy diakonie, etiku, sociálnu teológiu, dejiny diakonie, vybrané kapitoly zo psychológie, pedagogiky a sociológie, prípravu a realizáciu sociálnych projektov (spolu 108 hodín). Prednášajú domáci a zahraniční lektori.

Forma štúdia

Štúdium je jednoročným pokračovaním dvojročného Biblického štúdia, výučba prebieha diaľkovou formou každú druhú sobotu v mesiaci. Súčasťou štúdia je študijná cesta a dvojdnová stáž v ED. Absolventi získajú certifikát ED s možnosťou ordinácie za zborového diakona (zborovú diakonku) ECAV. Vynikajúci absolventi majú možnosť po splnení podmienok pokračovať v štúdiu v zahraničí, najmä v Nemecku, USA a Česku.

Poplatok za štúdium

Poplatok za štúdium na jeden semester je 1200,- Sk. Pre pracovníkov ED a sociálne odkázaných študentov je možnosť získania štipendií.

Podmienky prijatia

Podmienky prijatia: absolvovanie Biblického štúdia s certifikátom BŠ, maturita, absolvovanie prijímacích skúšok (písomná skúška z Biblického štúdia, osobný pohovor) a odporúčanie zborového farára.

V školskom roku 2007/8 sa diakonické štúdium na Biblickej škole neotvorilo.

Vyučujúci pedagógovia (minulý rok):

Mgr. M. Jurík;

Mgr. L. Naďová (rod. Ileninová);

doc PhDr E. Komárik;

Mgr. M. Petrula;

Dr. L. Brichtová;

Dr. S. Krupa;

Mgr. K. Valčová;

Ing. J. Huba;

Mgr. M. Prášilová;

Mgr. E. Cisáriková;

Mgr. J. Figurová;

Bc. J. Mineková;

Ing. O. Reptová;

Mgr. Ľ. Sopoliga.

Štúdium misiológie

Štúdium misiológie, ktoré sa pôvodne vyučovalo v dvojsemestrálnom, neakreditovanom programe diaľkovou formou štúdia na Biblickej škole, sa pretransformoval. Od školského roku 2008/9 bude toto štúdium ponúkané ako súčasť diaľkového bakalárskeho štúdia „Misijná práca s deťmi a mládežou“, a to formou vybraných kurzov v rozsahu cca. 120 hodín.

Pedagogické štúdium

Žilinská univerzita ponúka magisterské dvojodborové štúdium Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov. Štúdium je akreditované. BŠ na tomto programe participuje odborom náboženská výchova (ev. a. v.), ktorý je možné študovať v kombinácii s jedným z nasledujúcich odborov: anglický jazyk, hudobná výchova, matematika.

Profil absolventa

Absolvent v kombinácii s druhým predmetom získa kvalifikáciu v dvojodborovom študijnom odbore Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktoré je zamerané na prípravu pre učiteľské povolanie. Jeho absolventi sa môžu uplatniť predovšetkým ako učitelia stredných, resp. základných škôl. Okrem odborných znalostí sa od učiteľa očakáva aj vysoký morálny profil a kresťanský prístup k práci, kolegom a žiakom.

Absolvent sa uplatní nielen na cirkevných, ale aj štátnych školách, kde je možnosť vyučovať popri inom predmete aj náboženskú výchovu. Zároveň získa kvalifikáciu

vykonávať laickú prácu v cirkvi vo funkcii podľa zvolenej špecializácie - kantor, diakon, pracovník s deťmi alebo mládežou.

Obsah odboru náboženská výchova

Biblický prehľad, Vybrané kapitoly z filozofie, Dejiny biblického Izraela a judaizmu, štúdium Starej a Novej zmluvy, Základy evanjelickej vierouky, Všeobecné cirkevné dejiny, Duchovné dejiny Slovenska, Kresťanská etika, Kresťanské cirkvi a denominácie, Mimokresťanské náboženstvá, Súčasné sekty a kultové hnutia, Právo a ekonomika cirkvi, Kapitoly z praktickej teológie, atď.

Voliteľné predmety: Cirkevná hudba, Diakonia, Práca s deťmi, Práca s mládežou. Súčasťou štúdia je odborná prax a duchovné cvičenia.

Forma štúdia

Päťročné magisterské štúdium na Žilinskej univerzite bolo od septembra 2005 transformované na dva stupne štúdia – trojročný bakalársky a dvojročný magisterský.

Pedagogickí pracovníci v kalendárnom roku 2007

doc. ThDr. Peter Gažík;

Mgr. Ing. B. Hroboň;

Mgr. Adrian Kacian PhD;

doc. PhDr. M. Kovačka CSc;

Mgr. Milan Kubík;

Mgr. M. Valčo, PhD.;

Mgr. K. Valčová;

Mgr. A. Žitňan.

Mgr. Tomáš Gulán

Mgr. Andrea Korečková, PhD.

Rozširujúce magisterské štúdium

Štúdium je určené učiteľom základných a stredných škôl, ktorí si chcú rozšíriť svoju kvalifikáciu o odbor náboženská výchova ECAV.

Kto štúdium organizuje

Žilinská Univerzita, Fakulta Prírodných Vied v spolupráci s Biblickou Školou v Martine. Štúdium sa začalo v októbri 2005.

Forma štúdia:

Akreditované štúdium prebieha diaľkovou formou a trvá dva roky (4 semestre) . Vyučovanie prebieha na Biblickej Škole v Martine. Študenti absolvujú približne 300 vyučovacích hodín.

Obsah štúdia:

Štúdium bude obsahovať 27 predmetov , v týchto základných oblastiach: Stará zmluva, Nová zmluva, základy filozofie, dejiny kresťanskej cirkvi, vierouka a apologetika, praktická teológia.

Poplatok za štúdium a štipendium:

Poplatok za štúdium na jeden semester je 5000,- Sk. Biblická škola poskytuje študentom štipendium, ktoré predstavuje príspevok na cestovné a stravné vo výške 50%.

Podmienky prijatia:

Uchádzači o rozširujúce magisterské štúdium musia mať úspešne ukončené magisterské štúdium učiteľstva všeobecnovzdelávacích predmetov. Na toto štúdium sa prihlásilo 6 ľudí. Štúdium doposiaľ úspešne absolvovali tri študentky.

Vyučovanie zabezpečovali tí istí pedagógovia ako v Mgr. programe náboženskej výchovy.

Študijný program: Misijná práca s deťmi a mládežou

Nový, akreditovaný študijný program, ktorý začal **od školského roku 2006/7!**

Tento študijný program úzko súvisí s našou víziou obnovy cirkvi prostredníctvom vzdelávania a výchovy laických pracovníkov pre službu v cirkvi a v spoločnosti. Špecializuje sa na vzdelávanie v oblasti práce s deťmi a s mládežou (najmä) v cirkevnom, ale aj v sekulárnom kontexte (napríklad v centrách voľného času).

Cieľ programu

Cieľom tohto študijno-praktického programu je preto - prostredníctvom premysleného výchovno-vzdelávacieho procesu - pripraviť do služby laických pracovníkov, ktorí majú záujem slúžiť v oblasti duchovného a osobnostného formovania dorastu a mládeže. Rozvoj osobnosti je v tomto programe spojený s cieľom rozvoja občianskej spoločnosti v jej duchovných, etických a humánných aspektoch.

Profil a uplatnenie absolventa

Po ukončení tohto študijného programu získa absolvent akademický titul "bakalár" (Bc.). Absolventi budú mať nielen solídne znalosti Biblie, teológie a cirkevných dejín, ale budú mať aj dobré znalosti z oblasti dynamiky mládežníckej komunity, psychológie adolescentov, komunikácie (v rámci skupiny ako aj s vonkajším svetom), písania a koordinovania projektov, atď. Nadobudnú osobné aj sociálne kompetencie, ktoré budú môcť využiť pri organizovaní a koordinovaní školských a mimoškolských aktivít detí a mládeže. Budú schopní pomôcť mladým ľuďom v ich duchovnej orientácii (najmä prostredníctvom evanjeliovej a kontextuálnej interpretácie Písma) a viesť ich tak, aby vyrástli v duchovne uvedomené a zrelé osobnosti, aktívne pracujúce v našej cirkvi.¹ Prostredníctvom rôznych aktivít (šport, filmové kluby, spevokol, letné tábory, hry, atď.) dokážu v kontexte cirkevného zboru vytvoriť priestor, kde sa budú mladí ľudia stretávať a duchovne rásť. Budú disponovať základnými zručnosťami písania projektov a zvládnu komunikáciu v anglickom jazyku.

Absolventi tohto štúdia nájdu svoje uplatnenie najmä ako vzdelaní laickí pomocníci farára v oblasti práce s mládežou a deťmi v zbore, senioráte alebo v rámci iného nadzborového celku; ako koordinátori skupín ľudí mimo rámca konkrétneho cirkevného zboru alebo konkrétnej cirkvi (naddenominačné nadácie a organizácie, ako napr. YMCA); ako pracovníci v centrách voľného času (tzv. "animátori voľného času"), prípadne v iných inštitúciách podobného charakteru.

Opodstatnenie programu

Tento odsek úzko súvisí s cieľom programu a profilom absolventa. Prezentujeme snahu vytvoriť výchovno-vzdelávací základ pre kompetentnú a koncepčnú prácu s dorastom a mládežou. Sme presvedčení, že nestačí mať len srdce pre prácu s mladými, hoci túto skutočnosť pokladáme za základný a nevyhnutný predpoklad. Ponúkame alternatívu voči súčasnému spôsobu prípravy mládežníckych vedúcich. Táto alternatíva sa v prvom rade vyznačuje "kompetentnosťou" odbornej prípravy. Vysokoškolské vzdelanie bakalárskeho typu, pod vedením kvalifikovaných

---

¹ Program je však otvorený aj pre členov iných cirkví, pričom snahou pedagógov nebude presvedčiť ich pre službu v ECAV, ale pomôcť im orientovať sa a nájsť si miesto služby v ich vlastnej tradícii.

vyučujúcich z oblasti teológie, psychológie a pedagogiky, poskytuje väčšiu istotu, že absolvent sa dokáže duchovne zorientovať, vytvorí si pozitívny vzťah k svojej cirkevnej identite a zároveň získa poznatky a zručnosti, ktoré mu umožnia slúžiť aj tam, kde sa stretáva kontext cirkvi s kontextom občianskej spoločnosti.²

Nami ponúkaná alternatíva sa ďalej vyznačuje "konceptnosťou" organizácie a realizácie. Novota predkladanej koncepcie spočíva najmä v tom, že program počíta s dlhodobým a plnohodnotným pracovným nasadením vybraných absolventov. Zručnosti písania projektov, pedagogické vzdelanie a kontakty s partnerskými evanjelickými zbormi v zahraničí umožnia absolventovi dlhodobo³ slúžiť v prostredí vybraného cirkevného zboru, v spolupráci a pod vedením tamojšieho zborového farára. "Konceptnosť" teda spočíva aj v tom, že dôraz programu je položený na tom, aby všetka práca bola konaná v spolupráci so zborovým farárom a vedením cirkvi. Cirkevné zbory získajú nielen dobre pripravených pracovníkov, ale aj dôležitý kontakt na partnerský zbor/zbory v zahraničí, čo sa môže stať veľkým prínosom na miestnej ako aj celocirkevnej úrovni.

Miesto, forma a rozsah štúdia

Bakalársky program môže mať dennú alebo diaľkovú formu, pričom niektoré praktické predmety môžu byť vyučované formou blokového štúdia (viď návrh rozvrhu). Vyučovanie bude zabezpečené v novo-zrekonštruovanej budove prvého slovenského gymnázia v Martine.

Dôraz bude popri teoretickej stránke položený aj na praktické cvičenia a budovanie komunity. Študenti budú spolu so spirituálom organizovať a zabezpečovať mládežnícky klub pre vysokoškolákov a stredoškolákov v Martine (obdobu univerzitných pastoračných centier). Už počas týždňa sa študenti pripravujú na zborové aktivity svojej domácej mládeže. Zámerom programu je poskytnúť im priestor vyskúšať si v praxi to, čo sa o mládežníckej práci naučili v škole. Študenti budú okrem toho participovať na programe "letnej biblickej školy" a na ostatných misijných projektoch BŠ. Vybraní študenti absolvujú aj trojmesačnú prax v jednom z partnerských evanjelických zborov v USA a povinnú dvojmesačnú prax v rámci programu prázdninovej nedeľnej školy pre deti v partnerských zboroch ECAV na Slovensku, alebo v rámci iných zborových aktivít, súvisiacich so štúdiom. Popri tom budú študenti každý rok absolvovať jedno- až dvoj-týždňové sústredenie, zamerané na ich duchovný rast, budovanie komunikačných schopností a na posilnenie skupinovej spolupatričnosti.

Predpoklady pre prijatie:

Základným predpokladom pre prijatie je ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou a absolvovanie osobného pohovoru s ustanovenou komisiou.

Pracovný návrh finančnej realizácie programu

Absolventi denného štúdia budú počas prvých štyroch rokov finančne plne sponzorovaní partnerskými zbormi zo zahraničia (väčšinou z USA) a budú môcť byť pracovníkmi s mládežou v zbere na plný úväzok. Pri výbere uchádzačov o tento program bude dôležitý kontakt a odporúčanie konkrétneho zboru ECAV na Slovensku, v ktorom bude daný pracovník neskôr pracovať. Po uplynutí prvých štyroch rokov sa bude finančná pomoc zo zahraničia postupne znižovať (viď tabuľku) a bude zodpovednosťou pracovníka ako aj zboru postupne si zaobstarávať potrebné prostriedky pre svoju prácu. Čiastku môže hrať buď domáci cirkevný

² Popri solídnych znalostiach evanjelickej teológie bude absolvent disponovať napríklad aj pedagogickým minimom, ktoré mu nielen rozšíri obzor, ale otvorí aj nové možnosti služby.

³ Pozri bod "VIII" tohto návrhu - finančná realizácia programu.

zbor - ak sa vhodne motivujú rodičia tých detí, o ktorých sa pracovník stará, alebo bude prostriedky možné získať z rôznych fondov, pisaním projektov, prípadne rôznou kombináciou týchto možností. Prvé štyri sponzorované roky by však mali dať dostatočný impulz, ako pre pracovníka, tak aj pre zbor, na uvedenie si potreby prevziať finančnú zodpovednosť za túto konkrétnu oblasť služby v zbere.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje navrhovaný spôsob financovania:

Rok po ukončení štúdia	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Partnerský zbor	100%	100%	100%	100%	80%	60%	40%	20%	0%
Domáci zbor	0%	0%	0%	0%	20%	40%	60%	80%	100%

Tento spôsob financovania poskytne dostatok priestoru na preukázanie výsledkov pri minimálnych počiatočných nákladoch. Sme presvedčení, že keď rodičia budú vidieť kvalitnú prácu a ich deti budú radi chodiť do spoločenstva, budú ochotní podporiť túto prácu.

AKADEMICKÉ PROJEKTY

NÁKLADY A STAV

Pedagogické štúdium, špecializácia Náboženská výchova ECAV. Tento program, ktorý pripravuje učiteľov evanjelického náboženstva v kombinácii s anglickým jazykom, matematikou alebo hudbou zabezpečuje Fakulta prírodných vied v spolupráci s Biblickou školou.

Stav: 50 študentov denného štúdia.

Biblické štúdium. Po zavedení sponzorského programu nám opäť vzrástol počet študentov zo vzdialenejších oblastí Slovenska. Tak isto sme zmenili spôsob hodnotenia. Študenti namiesto práce absolvujú po každom semestri záverečný test.

Stav: 22 študentov diaľkového štúdia.

Denné a diaľkové štúdium pre pracovníkov s deťmi a mládežou. Študijný program je trojročný, bakalársky a prebieha v Martine pod Žilinskou univerzitou. Bol otvorený v sept. 2006.

Stav:

Denní: 36

Externí: 36

Knižnica. Naďalej pracujeme na vybavení kresťanskej knižnice, zameranej výlučne na biblistiku, teológiu, cirkevné dejiny a príbuzné predmety.

Stav: Zatiaľ sa spracovalo cca. 90% knižničných údajov. Dokončenie katalogizácie sa časovo posunulo a malo by byť ukončené v r. 2008.

Evanjelická základná škola. Biblická škola v Martine sa poverením Generálneho presbyterstva ECAV (na základe predošlého odporúčania Turčianskeho seniorátu) stala zriaďovateľom Evanjelické základnej školy v Martine, ktorá v septembri 2004 otvorila svoje brány prvým 24 prvákom. Okrem osobného prístupu a príkladu v duchu kresťanskej lásky, škola ponúka rozšírené vyučovanie anglického jazyka s americkou lektorkou a dopravu školským mikrobusedom.

Stav: Škola je zaradená do systému škôl SR. Každý nový rok plánujeme otvoriť jednu až dve triedy v jednom ročníku. Škola sídli v budove Zborového domu a v budove Živeny (spolok slovenských žien). Hľadáme nové priestory pre základnú a následne strednú evanjelickú školu.

V školskom roku 2006/7 bolo prijatých 40 žiakov do dvoch tried v prvom ročníku. Škola mala spolu 98 žiakov v troch ročníkoch a piatich triedach. V septembri 2007 bolo prijatých ďalších 40 žiakov.

PROJEKTY

Hospodárske projekty majú za cieľ zabezpečiť dostatočné priestory k realizácii vzdelávacieho a misijného zámeru BŠ.

Z akademických projektov je našim cieľom nielen naďalej zlepšovať už existujúce projekty, ale aj pripravovať realizáciu nových, ktoré by mohli prispieť k obnove evanjelickej cirkvi a kresťanského povedomia v našej spoločnosti.

HOSPODÁRSKE PROJEKTY

NÁKLADY A STAV

Školská budova Biblickej školy.

Prebiehala len bežná údržba budovy. Bola zariadená nová kancelária, v ktorej bol predtým sklad.

Budova Živeny. Od septembra 2007 máme v tejto budove obsadených päť tried, za ktorý platí EZŠ mimoriadne nízky nájom, kvôli viac ako 6 miliónovej investícii do rekonštrukcie budovy.

Náklady: Bežná prevádzka budovy.

Internát. Za účelom vytvoriť vhodné podmienky pre rastúcu študentskú obec a denné programy školy, určené na formovanie osobností študentov, chce Biblická škola postaviť internát s kapacitou minimálne 80 lôžok. Denné štúdium by umožnilo oveľa efektívnejšie plniť ciele školy. Zároveň by podstatne zvýšilo šance na akreditovanie aj ďalších jej programov a tým zaradenie sa do školského systému a nárok na financovanie zo štátneho rozpočtu.

Náklady: viac ako 60 mil. Sk, z ktorých doposiaľ získaný jeden milión išiel na zakúpenie stavebného pozemku v r. 2001.

Stav: Zakúpený pozemok je na území susediacom s historickou budovou prvého slovenského gymnázia. Pripravená je aj štúdia a samotná výstavba začne po získaní väčšiny potrebných finančných prostriedkov.

Domov dôchodcov Sučany. Ráta sa s odpredajom budovy Stredisku ev. diakonie Sučany, prípadne inému subjektu podľa rozhodnutia cirkevných grémií.

PREHĽAD ČINNOSTI V ROKU 2007

MESIAC	UDALOSŤ
Február	29. 1. – 6. 2. 2007 – návšteva z Južnej Kórei 11 mladých kresťanov z Južnej Kórei pracovalo s dorastom z martinského cirkevného zboru. Ich cieľom bolo taktiež spoznať krajinu, ktorá prešla obdobím komunizmu, čo zanechalo stopy na životoch miestnych obyvateľov.
Február	3. február 2007 – Deň Biblickej školy - hlavnou témou bola laická práca v cirkevných zboroch – ako identifikovať dary, ktoré zbor v laikoch má, ako ich efektívne využiť pre rast zboru a cirkvi. S touto témou bezprostredne súvisela aj prezentácia projektu Mgr. Slávky Gulánovej: Príprava na dielo služby (Ef 4,12-16). Riaditeľ Biblickej školy prezentoval študijné programy Biblickej školy a Žilinskej univerzity, hovoril aj o letnej biblickej škole a kurzoch angličtiny, ktoré sa pre mnohých členov susedných cirkevných zborov stali inšpiráciou pre ďalšiu prácu. Popoludní sa konala panelová diskusia, hosťami boli bratia farári Mgr. Ján Oslík a Mgr. Jaroslav Matys. Hovorilo sa aj o poslaní a úlohe farárov v cirkevnom zbore, aj o tom, ako by mohla Biblická škola lepšie spolupracovať s farármi evanjelických cirkevných zborov.
Február	9. 2. – 13. 2. 2008 – projekt E.L.I.S.E. Tento projekt bol súčasťou väčšieho medzinárodného projektu Socrates Grundtwig 2 – na projekte spolupracovali Nemci, Maďari a Slováci. Hlavná téma pracovného stretnutia na Slovensku bola „Nezamestnanosť a jej sociálne dôsledky.“
Apríl	21. apríl – 2. máj 2007 – Builders Group - skupina 19 Američanov z viacerých luteránskych cirkevných zborov pomohli prestavať veľkú triedu v budove Biblickej školy. Veľký priestor bol rozdelený na niekoľko menších častí, čím boli získané ďalšie dve kancelárie a skladové priestory. Taktiež pomohli vynoviť dodatočné ubytovacie priestory pre študentov.
Jún	19. – 22. júna 2007 – návšteva z Naperville, IL - krátka návšteva 5 členov dlhoročného partnerského luteránskeho cirkevného zboru z Naperville, IL. Cieľom bolo obnoviť kontakty s Biblickou školou, vidieť novovybudované priestory a zároveň aj navštíviť detský domov v Martine, ktorému zbor finančne pomáha.
Jún	23. júna – 1. júla 2007 – Návšteva mládežníkov z Nórska (ACTA) Jednalo sa o denný tábor pre deti z Evanjelickej základnej školy v Martine a rôzne aktivity pre konfirmandov cirkevného zboru ECAV v Martine. Osem mládežníckych pracovníkov z Nórska urobilo na našich ľuďoch skutočne dobrý dojem a pôsobilo inšpiratívne aj pre našich študentov.
Júl	29. júna – 15. júla 2007 - St. Andrew's Lutheran Church, Mahtomedi, MN Už tradične patrí prvý júlový týždeň našim priateľom / anglickým lektorom z evanjelického zboru St. Andrews. Vyučovali angličtinu po dobu dvoch týždňov, pričom sa špecializovali na našich bakalárskych študentov – denných aj diaľkových.

Druhý týždeň (teda od 6. do 15. júla) sa ku skupine anglických lektorov pridala aj skupina laických učiteľov letnej biblickej školy, ktorá má v Martine dlhú tradíciu a veľmi dobrú reputáciu. Aj tento rok sa podujatia zúčastnilo viac ako 350 detí z cirkevného zboru a okolia. Evanjelický cirkevný zbor v Martine vníma túto akciu za významnú pomoc pri nesení evanjelia k ľuďom, ktorí sú odcudzení od cirkvi.

Júl

14. – 29. Júl – Konverzačné kurzy angličtiny pre širokú verejnosť

Druhá polovica júla sa niesla v znamení anglických konverzačných kurzov, ktoré boli otvorené pre širokú verejnosť, cirkevnú aj necirkevnú. Na kurzoch sa zúčastnili lektori z Kalifornie, Washingtonu a Severnej Dakoty (spolu viac ako 40) a vyše 120 študentov z Martina a okolia. Toto je ďalšia forma nenásilnej „evanjelizácie“ – to jest, evanjelizácie formou priateľstva, rozhovorov, osobných svedectiev. Časť ľudí zo Severnej Dakoty pomáhala organizovať letnú biblickú školu v Príbovciach, pod vedením tamajšieho evanjelického cirkevného zboru.

August

28. júl – 11. august – Posledný konverzačný kurz pre verejnosť

Posledný konverzačný kurz sme organizovali na prelome júla a augusta, a to s pomocou skupiny 12 kresťanov / lektorov z evanjelického cirkevného zboru Grace Lutheran z mestečka River Forest, blízko Chicaga. Títo priatelia boli u nás prvýkrát a veľmi sa im táto forma misie páčila. Na kurze sa zúčastnilo viac ako 50 študentov z Martina a okolia.

Septemb.

September 2007 – Máj 2008

Nórske praktikantky na Slovensku

Návšteva mala za cieľ vzájomné sa spoznanie budúcich partnerov. Nórski bratia a sestra navštívili Evanjelizačné stredisko pre masmédiá, Biblickú školu v Martine, Fakultu prírodných vied Žilinskej univerzity (a v rámci nej študentov, študujúcich v učiteľskom programe náboženská výchova), Diakonické centrum v Sučanoch a evanjelický cirkevný zbor v Sučanoch. Sme Bohu vďační za čas rozhovorov, zdieľania sa a učenia sa od seba navzájom, ktorý nám bol počas týchto dní daný.

Septemb.

26. septembra 2007 – Deň Biblickej školy

- hlavná téma stretnutia sa niesla v liturgickom duchu – potrebujeme vôbec konfiteor? Bohdan Hroboň, Adrián Kacian a Tomáš Gulán ponúkli na problematiku teologický pohľad, popoludní, po službách Božích, prebiehala intenzívna diskusia.

Október

Michal Valčo a Adrián Kacian vo Fínsku : 8.-12. október

Vo Fínsku konala medzinárodná konferencia o práci s konfirmandmi a vzdelávaní pracovníkov s mládežou. Zúčastnili sa jej zástupcovia z Lotyšska, Estónska a Ruska – všetko aktívni pracovníci s mládežou a koordinátori mládežníckych projektov. Jednalo sa hlavne o vytvorenia siete pracovníkov po celej Európe, ktorá by počítala s výmenami učiteľov a študentov. V roku 2009 by sa mal na Slovensku konať medzinárodný tábor pre učiteľov aj študentov. Michal Valčo a Adrián Kacian mali prednášky o tom, čo to znamená kresťanské vzdelávanie v postkomunistickej krajine a akú má mať stratégiu.

Október

Riaditeľ Biblickej školy navštívil Južnú Kóreu : 18 – 25. október

Navštívil 4 Presbyteriánske zbory a 3 teologické inštitúcie. Na kórejskom kresťanstve ocenil najmä vnútornú disciplínu, oddanosť a nadšenie pre akúkoľvek prácu cirkvi. Partnerstvo s Kórejskou cirkvou by mohlo byť novou príležitosťou pre obe strany, ktoré by mohlo viesť k vzájomnému obohateniu a oceneniu vlastnej cirkevnej tradície. Všetky zbory a teologické inštitúcie dostali „osobnú“ pozvánku prísť na Slovensko.

Október

Návšteva z Ruska – 30. 10. – 8. 11. 2007

Privítali sme Júliusa Mattu, jediného slovenského evanjelického misionára v St. Petersburgu, spolu s jeho kolegami a študentmi z Evanjelickej Luteránskej Ingrijskej cirkvi. Cieľom ich návštevy bolo spoznať Biblickú školu, ktorá aktívne podporuje Julovu misiu a taktiež sa bližšie spoznať sa so študentmi, ktorým chceli ponúknuť aktívnu misijnú službu v Rusku. Ponuka platí najmä pre študentov bakalárskeho programu – pre denných, aj diaľkových.

Príjmy v roku 2007

Za rok 2007:

8.234.879 Sk

Dary	4.520.735,-
Poplatky za štúdium	126.490,-
Semináre	259.136,-
Prenájom a energie	1.592.868,-
Služby	1.535.323,-
Predaj tovaru	161.678,-
Úroky, dividendy	1.829,-
Iné príjmy	36.820,-
Celkom*	8.234.879,-

* suma nezohľadňuje kurzové rozdiely...

Výdavky v roku 2007

Za rok 2007:

10.645.369,-

Mzdy, odvody a dane	3.026.456,-
Energie	1.364.240,-
Investície	3.248.370,-
Nákup tovaru a drob. Majetku	934.814,-
Opravy	162.772,-
Služby	1.605.414,-
Iné	303.303,-
Celkom	10.645.369,-

Sponzori

Biblická škola je nezisková organizácia. Na jej prevádzku a projekty finančne neprispieva ani štát, ani cirkev (s výnimkou platu spirituála). Materiálne je preto závislá od sponzorov, zborov, nadácií a rôznych organizácií, ktoré chápu a podporujú jej činnosť a ciele.

Medzi domácich sponzorov patrí :

- Cirkevný zbor ECAV v Martine
- Nadácia J. A. Komenského v Žiline

Medzi zahraničných sponzorov patrí :

- Atonement Lutheran Church, Fargo, North Dakota
- Calvary Lutheran Church, West Chester, Pennsylvania
- Calvary Lutheran Church, Golden Valley, Minnesota
- College Church, Wheaton, Illinois
- East European Missions Network, Minnesota
- Good Shepherd Lutheran Church, Woodbridge, Virginia
- Dánska evanjelická luteránska cirkev
- Hilfe für Brüder, Nemecko
- King of Glory, A Lutheran Community, Tempe, Arizona
- Licht im Osten, Nemecko
- Lutheran Church of the Resurrection, Roseville, Minnesota
- Our Savior's Lutheran Church, Naperville, Illinois
- Peace Lutheran Church, Lombard, Illinois
- Prince of Peace Lutheran Church, Palatine, Illinois
- Slovak Zion Synod, ELCA, USA
- St. Andrew's Lutheran Church, Mahtomedi, Minnesota
- Upper Arlington Lutheran Church, Upper Arlington, Ohio
- Y's Men klub Dánsko.

ZÁVER – vízie a predsavzatia do budúcnosti

NAŠOU VÍZIOU je stať sa **misijným centrom pre vzdelávanie laikov s pôsobnosťou pre strednú a východnú Európu**. Chceli by sme v rámci areálu Biblickej školy vytvoriť **medzinárodnú komunitu študentov**, ktorí sa pripravujú na svoje budúce poslanie a službu v cirkvi (ako laickí pracovníci) prostredníctvom výmeny skúseností na medzinárodnej úrovni. Sme presvedčení, že takáto komunita bude obohatením nielen pre samotných študentov, ale aj pre ich vyučujúcich, pre martinský cirkevný zbor, ako aj pre širšiu cirkevnú verejnosť.

Návrh uznesení pre Generálne presbyterstvo ECAV

V súlade s myšlienkami tejto výročnej správy, ako aj s uzneseniami a presvedčením Správnej rady Biblickej školy (zo dňa 21. januára 2008), navrhujeme, aby Generálne presbyterstvo ECAV prijalo nasledovné uznesenia:

- 1) Generálne presbyterstvo s účinnosťou od 1. septembra 2008 **zriadi nové, samostatné, systematizované miesto pre spirituála na Evanjelickej základnej škole v Martine**. Pozícia súčasného spirituála ostáva zachovaná, pričom jeho pôsobnosť bude od 1. septembra 2008 vymedzená pre študentov Žilinskej univerzity – študijné programy v Žiline (primárne Bc. a Mgr. stupeň náboženskej výchovy ECAV, ako aj ostatní študenti univerzity) a v Martine (Bc. stupeň študijného programu „Misijná práca s deťmi a mládežou“ dennou a diaľkovou formou a „Rozširujúce magisterské štúdium náboženskej výchovy“ konané diaľkovou formou) a pre študentov Biblickej školy.
- 2) **Generálne presbyterstvo ECAV si s plnou vážnosťou uvedomuje, že evanjelické školstvo je vynikajúcou a v dnešnej dobe jedinečnou príležitosťou pre misiu medzi žiakmi a ich rodičmi –** avšak to len za predpokladu, že pedagogický personál školy (spolu s vychovávateľmi) sa plne stotožňuje s misijným poslaním takéhoto typu škôl. **Generálne presbyterstvo ECAV preto podporuje a povzbudzuje COJ pri zriaďovaní cirkevných škôl a vníma to ako jednu z priorit misijnej činnosti cirkvi dnes.**
- 3) Generálne presbyterstvo ECAV nariaďuje zriaďovateľom stredných a základných evanjelických cirkevných škôl, **aby v spolupráci s riaditeľmi týchto škôl zabezpečili adekvátne teologické/kresťanské vzdelanie („evanjelické teologické minimum“) pre všetkých pedagogických pracovníkov a vychovávateľov.**
- 4) **Generálne presbyterstvo poveruje tajomníčku pre školy a náboženskú výchovu a školský výbor ECAV, aby v spolupráci s Biblickou školou pripravil vzdelávací kurz (tzv. „evanjelické teologické minimum“) pre pedagógov a vychovávateľov základných a stredných cirkevných škôl.**

Správna rada a vedenie Biblickej školy pozývajú členov Generálne presbyterstva ECAV, aby jedno zo svojich zasadnutí usporiadali v priestoroch Biblickej školy.

Nech nám Boh pomáha ostať vernými vo svojom povolaní. SOLI DEO GLORIA!

V Martine, 29. januára 2008

.....

Mgr. Michal Valčo, PhD.

riaditeľ Biblickej školy